

Column Sleutelstad

Door Jonny Tudor

30 mei 2026 - Druk

Het is druk. Ik heb het druk. Wij hebben het druk. Het is hoogseizoen in de culturele sector. Als je in de culturele sector werkt dan kan je nu niet zelf naar theater, naar tentoonstellingen of concerten. Daar heb je het gewoon te druk voor als je zelf dat theater bent, dat museum of die muzikant. Hetzelfde als je activist bent. Je kunt niet naar die demonstratie bij het stadhuis want je bent alles op alles aan het zetten om de uitzetting van die ene familie tegen te houden, je kan niet die vurige speech gaan houden bij de Herdenking van het Slavernijverleden want je bent in een buurthuis mensen die met uitbuiting in de horeca te maken hebben aan het organiseren voor betere werkomstandigheden, je kunt niet brieven schrijven naar alle politici om zich uit te spreken tegen haartdragende partijen in de raad omdat je op de afdeling safety zit bij de voorbereiding van die directe actie bij de Universiteit voor de boycot. Hetzelfde met ouder zijn. Je kunt niet naar Duinrell met je kinderen op Tweede Pinksterdag want dat doe-het-zelf-bed-bureau-kast combi wat je in januari hebt besteld ergens in Duitsland staat nu al maanden in loodzware dozen tegen de muur van de studeerkamer en naast het feit dat je je tenen al meerdere keren eraan hebt gestoten pruilt en pruilt het kinds steeds meer en meer: "wanneer krijg ik dat nieuwe bed, mama?!" Hetzelfde met meer dan één vriend hebben. Wanneer je met de een afspreekt, kan je niet met de andere afspreken, terwijl ze beiden met verschillende kanten van jezelf in contact staan. Oef wat een rant!

Het toeval wil dat ik in alle bovengenoemde schuitjes zit. Ik heb constante FOMO. Fear of Missing Out. Er is altijd iets waar ik NIET naartoe kan. MAAR. Intuïtief heb ik daar iets op bedacht: COMBINEREN. Nee nee nee, geen fancy academische woorden als intersectioneel activisme, multidisciplinair of geëngageerd theater. Nope. Ik Combineer om de FOMO tegen te gaan. Het is niet mijn overtuiging om gemeenschappen te bouwen en te ondersteunen middels theater en kunst om het alles opslokkende kapitalisme-monster het hoofd te bieden. Het is niet mijn artistieke geloof in buiten hokjes om werken, het is geen onderdeel van de opvoeding om mijn kinderen onderdeel te laten zijn van iets groters dan zichzelf of ons gezin door ze mee te nemen naar demonstraties, door in hun klas presentaties te houden over 'transgender' zijn, om hun mee te nemen naar theaterrepetities en hun ogen groot te zien worden bij waanzinnig inventief en treffend theater in het gebouw van Theater De Generator. Het is geen kúuze van mij om die diepe grensverleggende gesprekken over gender en seksualiteit en de pijn van uitsluiting met een goede vriend & muzikant om te zetten naar samen een performance maken die begint bij onze connectie maar voorbij het persoonlijke transcendeert naar maatschappelijke verandering. Nee. Het is niet dat ik al deze kanten belichaam en het als een waanzinnige natuurkracht ervaar om vanuit wie ik ben community, activisme, persoonlijke verhalen en kunst te pogen te verbinden.

Ik combinéér het om de FOMO tegen te gaan. Dames en heren, transen en queeren: Het persoonlijke is niet het politieke is niet het culturele is niet het persoonlijke is niet het politieke. Écht niet. Hands up so you can see them! Het is de Fear Of Missing Out.

Stilte. Hier plaats ik een lange stilte. Ik adem drie keer. En oogrol in sarcasme. Nog meer stilte. Want alleen ik weet dat wanneer ik het druk heb, ik het écht druk heb. Omdat ik dingen doe die me écht aan het hart liggen. Ik kan niet kiezen omdat ik niet kán kiezen. Wanneer alles verbonden is. Aarde gaat niet zonder Water gaat niet zonder Lucht. Er zijn geen Engelse millennial afkortingen mogelijk om de complexiteit en drukte die om de hoek komt kijken bij het balanceren van elementaire deeltjes. Er zijn geen culturele of activistische bijeenkomsten of persoonlijke connecties die kunnen tornen aan mijn noodzaak voor het GEHEEL. De momenten waarin dat gebeurt laten me leeg achter. Wanneer culturele bijeenkomsten van activisme een abstract gesprek maken. Wanneer er wordt opgeroepen tot vrede, zonder stilstaan bij waarom er geen vrede is. Wanneer een theateravond gezellig móet zijn, ten koste van het gevoel van veiligheid van degene zonder macht. Op die momenten wordt het me even teveel. Ik vind het niet erg om het druk te hebben. Maar op die momenten wel. Ik word plotseling moe en terwijl ik de ruimte verlaat verlies ik eventjes het vertrouwen en verandert het druk hebben in een existentieel gevoel van: waar doe ik het allemaal voor.

Vorige week zaterdag was ik bij de performance *Counting My Breath* van Dylan Nieuwland. In een kamer aan de Herenstraat zat hij aan een tafel. Hij turfde zijn inademingen aan de ene kant van het papier en zijn uitademingen aan de andere kant van het papier. Hij deed dit om tegenwicht te bieden aan de vergiftiging van wekenlang reëls kijken op Instagram. Ik ging naast hem zitten. Pen in de hand. Keek naar zijn geconcentreerde vriendelijke gezicht *and counted my breath*. Wat een rust om via mijn eigen lichaam kunst, maatschappelijke inhoud én connectie met de kunstenaar te voelen. Ik kon weer op adem komen van een drukke week.